

INFORMACIJA O POTPISIVANJU IZJAVE O BEZBJEDNOSNOJ KULTURI EVROPSKE ŽELJEZNICE

U periodu od 13. do 14. novembra 2019. godine, Evropska agencija za željeznice će organizovati IPA Evropski željeznički samit u Beogradu. Oslanjajući se na prvi Evropski željeznički samit održan 2018. godine, cilj ovog IPA samita je podizanje svijesti o uticaju ljudskih i organizacionih faktora na bezbjednost i rad na zajedničkom razumijevanju kulture bezbjednosti u oblasti željezničkog saobraćaja.

Namjera organizatora Samita je predstaviti što većem broju učesnika u organizaciji željezničkog saobraćaja pozitivnu bezbjednosnu kulturu koju karakteriše kolektivna posvećenost lidera i pojedinaca da uvijek postupaju sigurno, a naročito u slučajevima kada su suočeni sa konkurentnim ciljevima. Ovo se odnosi na stvaranje povjerenja i otvorenosti, ne samo između rukovodilaca i radnika, već unutar organizacija na svim nivoima, kako bi se stvorila sigurna organizacija, koja na pravilan način sprovodi i unapređuje sopstveni sistem upravljanja bezbjednošću. U tom smislu, predlog je da se primjenjuje "pravičan" tretman koji zahtijeva pravilno bezbjednosno vođstvo: znanje, ponašanje i stav rukovodstva na svim nivoima. Kompanija je odgovorna za stvaranje prave klime i okruženja kako bi radnici i rukovodioci mogli da rade u najboljem redu.

Poseban akcenat stavlja se na odgovornost organizacije za imenovanje ljudi sa odgovarajućim vještinama, stavom, ponašanjem, obukom i iskustvom da ispune zahtjeve za određenom ulogom i/ili funkcijom i da obezbijede da zaposleni razumiju uticaj koji njihov lični doprinos može da ima na velike željezničke rizike.

Skup će se sastojati iz dva glavna dijela. Prvi dio biće posvećen ceremoniji potpisivanja Izjave o bezbjednosnoj kulturi evropske željeznice od strane rukovodilaca nadležnih organa i kompanija koje se bave djelatnostima iz oblasti željezničkog sektora.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Uprava za željeznice su prepoznali interes za potpisivanje Izjave, istovremeno pozivajući menadžment kompanija iz željezničkog sektora u Crnoj Gori, da uzmu aktivno učešće u cilju podizanja svijesti o unapređenju bezbjednosti odvijanja željezničkog saobraćaja, kako u organizacionom smislu na nivou kompanija tako i u njihovoj međusobnoj saradnji i razumijevanju.

U drugom dijelu skupa, održaće se niz radionica koje će ponuditi praktičniji pristup rukovođenju u oblasti bezbjednosti i ocjeni kulture bezbjednosti – u skladu sa Evropskim modelom bezbjednosne kulture.

Tekst Izjave o bezbjednosnoj kulturi evropske željeznice oslanja se na zahtjeve Direktive o bezbjednosti željeznice i nema obavezujuće pravno dejstvo za potpisnice.

Ispred Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Izjavu će potpisati Milan Banković, generalni direktor Direktorata za željeznički saobraćaj, a ispred Uprave za željeznice Miroslav Kukavičić, direktor.

Ističemo da su na prethodnom Samitu Izjavu potpisali predstavnici željezničkog sektora zemalja članica Evropske unije, a da su na ovom pozvani isto da učine predstavnici željezničkog sektora zemalja Zapadnog Balkana i Turske.

S poštovanjem,

MINISTAR
Osman Nurković

Izjava o bezbjednosnoj kulturi

Evropske željeznice

Ujedinjeni za bezbjednost željeznice

Ova izjava svjedoči o posvećenosti lidera i nadležnih organa čitavog evropskog željezničkog sektora podizanju svijesti i promovisanju pozitivne bezbjednosne kulture. Pozitivna bezbjednosna kultura jača efekte Sistema upravljanja bezbjednošću, unapređujući time sposobnost i efikasnost upravljanja bezbjednošću.

Kao lideri željeznice koji potpisuju ovu izjavu, saglasni smo sa sljedećim:

- › *Bezbjednost je glavni pokretač efikasnosti i pouzdanosti željezničkih usluga. Bezbjednost ne smije biti dovedena u pitanje kada se različiti poslovni ciljevi nađu u sukobu. To podržavaju naše izjave o viziji, ciljevi i indikatori, raspodjele resursa i svi aspekti strategija i svakodnevnog rada. Dobro upravljanje bezbjednošću podrazumijeva proaktivno oslanjanje na pristup zasnovan na rizicima.*
- › *Naše organizacije će promovisati principe bezbjednosti, izvještavanja i kulture pravičnosti među rukovodstvom, zaposlenima i u radu sa drugim licima, uključujući nadležne organe, izvođače, dobavljače i pružaoce usluga. Zajedno ćemo negovati uzajamno poštovanje, podršku i saradnju, kako bismo izgradili povjerenje među našim organizacijama i stvorili zajedničko razumijevanje realnosti radnog mjesta.*
- › *Bezbjednost je lična odgovornost proporcionalna obučenosti, iskustvu i profesionalnim standardima koji odgovaraju ulozi ili funkciji. Naše organizacije su odgovorne za podsticanje pozitivnog bezbjednosnog ponašanja i obezbjeđivanje odgovarajućeg okruženja koje omogućava uspješan i bezbjedan rad, uključujući i obezbjeđivanje planiranja, alata, obuka i procedura za posao.*
- › *U funkcionalnom željezničkom okruženju, pojedinci, uprkos svojoj obučenosti, stručnosti, iskustvu, sposobnosti i dobroj volji, mogu biti suočeni sa situacijama u kojima oraničenja ljudske pouzdanosti u kombinaciji sa neželjeznim i nepredvidivim sistemskim uticajima mogu dovesti do neželjenog ishoda. Naše organizacije su posvećene preduzimanju neophodnih koraka u cilju upravljanja rizicima, uključujući one koji se odnose na ograničenja ljudske pouzdanosti.*
- › *Istraga i analiza pojava treba da se bave performansima sistema, te uslovima i faktorima koji utiču na rodne prakse, umjesto da utvrđuju krivicu ili odgovornost pojedinaca. Ovaj pristup treba da se primjenjuje, osim u slučajevima grubog nemara, namjernih povreda i destruktivnih radnji koje ozbiljno ugrožavaju nivo bezbjednost željeznice.*
- › *Pozitivno ponašanje i inicijative koje se tiču bezbjednosti, treba da se zabilježe i podijele u okviru i između organizacija, kako bi se pokazalo da cijenimo kontinuirano unapređenje bezbjednosti.*
- › *Pojedinci na svim nivoima u našim organizacijama učestvuju u aktivnom definisanju načina na koji se obezbjeđuje kontinuirani razvoj, promovisanje i redovno*

procjenjivanje organizacionih principa i praksi u cilju njegovanja pozitivne bezbjednosne kulture.

Zajedno možemo ostvariti naš cilj da Evropska unija postane svjetski lider u bezbjednosti željeznice

ERA – Razumijevanje bezbjednosne kulture

Bezbjednosna kultura se odnosi na interakciju između zahtjeva Sistema upravljanja bezbjednošću, načina kako ljudi pronalaze smisao u njima na osnovu svojih stavova, vrijednosti i vjerovanja i onoga što zaista rade, to se ogleda u odlukama i ponašanju.

Pozitivnu bezbjednosnu kulturu karakteriše kolektivna posvećenost lidera i pojedinaca da uvijek postupaju bezbjedno, naročito kada su suočeni sa suprostravljenim ciljevima.

Pravne reference: Prerađena direktiva o bezbjednosti željeznice – Direktiva (EU)

2016/798Uvodna napomena 10: Države članice treba da promovišu kulturu uzajamnog povjerenja, poštovanja i učenja u kojoj se osoblje željezničkih preduzeća i rukovodioci infrastrukture podstiču da doprinesu razvoju bezbjednosti, uz obezbjeđivanje povjerljivosti.

Član 9, stav 2: *Kroz Sistem upravljanja bezbjednošću rukovodioci infrastrukture i željeznička preduzeća treba da promovišu kulturu uzajamnog povjerenja, pouzdanosti i učenja u kojoj se odobljje podstiče da doprinese razvoju bezbjednosti, uz obezbjeđivanje povjerljivosti.*

Član 29, stav 2: Agencija će ocijeniti razvoj bezbjednosne kulture, uključujući prijavljivanje pojava. Komisiji će do juna 2024. godine dostaviti izvještaj koji sadrži, gdje je to primjereno, unapređenja koja treba izvršiti u sistemu.

The European Railway Safety Culture Declaration

United for Railway Safety

This declaration demonstrates the commitment of leaders and authorities in the entire European railway sector, to raise awareness and promote a positive safety culture. A positive safety culture reinforces the effects of a Safety Management System, improving the capability and efficiency of safety management.

As railway leaders signing this declaration, we agree the following:

- › *Safety is a main driver of the efficiency and reliability of railway services. Safety must not be compromised when different business goals conflict. Our vision statements, targets and indicators, resource allocation, and all aspects of strategy and daily operations will support this. Good safety management is proactive relying on a risk-based approach.*
- › *Our organizations will promote safety, reporting and just culture principles amongst management, employees and with other parties, including authorities, contractors, suppliers, and service providers. Together, we will actively foster mutual respect, support and cooperation to build trust across our organizations and create a shared understanding of workplace reality.*
- › *Safety is an individual responsibility commensurate with the training, experience, and professional standards that fit the role or function. Our organizations are responsible for encouraging positive safety behavior and providing the appropriate environment to allow work to succeed safely, including job design, tools, training and procedures.*
- › *In an operational railway environment, individuals, despite their training, expertise, experience, abilities, and goodwill, may be faced with situations where the limits of human reliability combined with unwanted and unpredictable systemic influences may lead to an undesirable outcome. Our organizations are committed to taking the necessary steps to manage risks including those related to the limits of human reliability.*
- › *Investigation and analysis of occurrences shall address system performance, the conditions and factors that influence work practice rather than on apportioning blame or individual responsibility. This approach is to be followed except in cases of gross negligence, willful violations and destructive acts which seriously compromise the level of railway safety.*

- › *Positive safety behavior and initiatives are to be captured and shared within and across organizational boundaries to demonstrate that we value the continued improvement of safety.*
- › *Individuals at all levels in our organizations take part in actively defining how to continuously develop, promote and regularly assess organizational principles and practices to foster a positive safety culture.*

**Together, we can reach our goal for the European Union
to be the world leader in railway safety.**

ERA – Safety Culture understanding

Safety culture refers to the interaction between the requirements of the Safety Management System, how people make sense of them, based on their attitudes, values and beliefs and what they actually do, as seen in decisions and behaviors.

A positive safety culture is characterized by a collective commitment by leaders and individuals to always act safely, in particular when confronted with competing goals.

Legal references: Recast Railway Safety Directive - Directive (EU) 2016/798

Recital 10: *Member States should promote a culture of mutual trust, confidence and learning in which the staff of railway undertakings and infrastructure managers are encouraged to contribute to the development of safety while confidentiality is ensured*

Article 9 (2): *Through the safety management system, infrastructure managers and railway undertakings shall promote a culture of mutual trust, confidence and learning, in which staff is encouraged to contribute to the development of safety while ensuring confidentiality.*

Article 29 (2): *The Agency shall evaluate the development of a safety culture including occurrence reporting. It shall submit to the Commission, by 16 June 2024, a report containing, where appropriate, improvements to be made to the system.*